

هشدار وزیر کار به بیکاری روزهای آتی

بازار کار کشورمان در حالی با نرخ بیکاری ۱۱,۹ درصدی و دو میلیون و ۸۰۰ هزار بیکار در کشور مواجه است که مسئولان برای تأمین فاصله عرضه نیروی کار با تقاضای کار در چند ماه اخیر طرح مشاغل خانگی و بنگاه‌های زودبازده را مطرح کرده‌اند و جدای از آن، تصمیم گرفته‌اند از طریق تعاونی بیش از یک میلیون شغل ایجاد کنند. با وجود این، آنچه نگران‌کننده به نظر می‌رسد، کافی نبودن این طرح‌ها به دلیل حجم انبوه متقاضیان نیروی کار است؛ متقاضیانی که به گفته وزیر کار کشور اکنون تعدادشان بیشتر از هر زمان دیگری شده است.

عبدالرضا شیخ‌الاسلامی در این مورد می‌گوید: «طبیعت بازار این است که ریزش و رویش نیروی کار وجود دارد، در حال حاضر ورودی به بازار کار نسبت به گذشته بیشتر از خروجی بازنشستگی است و هم‌اکنون کشور در اوج منحنی جویندگان کار قرار دارد.»

آمارهای مرکز آمار در مورد نرخ بیکاری نیز مبین آن است که وضعیت بیکاری در گروه ورودی‌های به بازار کار بیشتر از بیکاری مجموع کل کشور است. نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله که این گروه را شامل می‌شود، در سال گذشته ۲۴,۷ درصد بود که بیش از دو برابر نرخ بیکاری ۱۱,۹ درصدی مجموع سال گذشته بود.

بیکاران این گروه نیز حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر است که از این تعداد بیش از ۸۵۰ هزار نفر مرد و بیش از هزار و ۳۰۰ هزار نفر زن هستند و از نظر شهری و روستایی بودن نیز بیش از ۸۹۰ هزار نفر در شهر و بیش از ۲۸۰ هزار نفر هم در روستا زندگی می‌کنند.

توجه به بیکاری؛ به جای قراردادهای کار

با این شرایط گویی مجلسی‌ها هم پیش‌بینی کرده‌اند بازار کار کشور بیشتر از اصلاح قراردادهای کار نیاز به تقویت سیستم حمایت از بیکاران کشور دارد که هر چند طرحی را در مورد بیمه بیکاری تصویب کردند، طرح بهسازی قراردادهای کار را از دستور کار مجلس خارج کردند.

در مورد طرح بیمه بیکاری و بیمه متقاضیان کار، رئیس فراکسیون کارگری مجلس اعتقاد دارد: «یکی از عوامل مهم در این طرح بحث صیانت از نیروی کار و تأمین امنیت روانی و اجتماعی در جامعه است که در صورت تحقق نیافتن این اهداف، هزینه‌های اجتماعی برای کشور در پی دارد.»

به گفته علی‌رضا محبوب، در جامعه‌ای که جوانان از نبود کار دچار ناامیدی و یأس شده‌اند، نمی‌توان توقع خلاقیت، نوآوری و ابتکار داشت.

وی در گفت‌وگویی یکی از اهداف تحت پوشش قرار دادن افراد جویندگی کار در طرح جدید مجلس را پایدارسازی اقتصاد می‌داند و عنوان می‌کند: «این طرح تأکید دارد دولت طبق قانون اساسی به تعهد ایجاد اشتغال در جامعه پایبند باشد و در کنار این موضوع کارجوی متقاضی کار را

مجلس و دولت چاره اندیشی کنند

بیکاری بازار کار را تهدید می‌کند

● امین معتمدی

در حالی که آخرین آمار وضعیت بازار کار کشور از روند رو به رشد بیکاری حکایت دارد و وزیر کار هم در روزهای اخیر به طور تلویحی از تداوم این روند در آینده سخن گفته، دولت تمهیداتی برای مواجهه با این پدیده اجتماعی در نظر دارد. در ماه‌های اخیر بازار کار کشورمان در حالی که همچنان نامتعادلی عرضه و تقاضای نیروی کار و تشدید بیکاری را در خود می‌دید، شاهد اتفاقات قابل توجه‌ای بود. از اذعان وزیر کار به در اوج بودن منحنی جویندگان کار، که هشدار است برای بیکاری در آینده، تا نه گفتن خانه‌ملتی‌ها به طرح بهسازی قراردادهای کار.

تحت پوشش بیمه قرار دهد و تأمین اعتبار این طرح در صورت تصویب از طریق هدفمندسازی یارانه‌ها پیش‌بینی شده است.

اما از سوی دیگر در جریان تصویب نشدن قراردادهای کار نیز که خیلی از مقامات کارگری امیدوار بودند با تصویب این طرح اتفاق جدیدی در قراردادهای کار رخ دهد، نمایندگان مجلس اظهارات متفاوتی داشتند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی به کلیات طرح «بهبودی قراردادهای موقت کار و شرکت‌های پیمانکار نیروی انسانی» به دلایلی مانند «اخراج کارگران موقت با سابقه کاری ۱۰ سال»، «استخدام چندین هزار نفر بدون بررسی صلاحیت» و «مغایرت با قانون خدمات کشوری، سیاست اصل ۴۴ و کاهش تصدی‌گری» رأی ندادند و بدین ترتیب این طرح از دستور کار مجلس خارج شد.

این در حالی است که در صورتی که این طرح به تصویب می‌رسید، دولت مکلف می‌شد «مشاغلی که طبیعت آن جنبه غیرمستمر دارد، با قید حداکثر مدت مجاز برای قراردادهای موقت و مشاغل پیمانکاری معین کند»، «در مورد مشاغلی که دارای ماهیت دائمی هستند، پس از مشورت با تشکیلات کارگری و کارفرمایی، تمامی کارگرانی را که دارای سابقه کاری بیش از ۱۰ سال هستند از وضعیت قرارداد موقت به دائم تبدیل کند» و بقیه موارد از طریق شورای عالی تصمیم‌گیری شود و دستورالعمل‌های لازم توسط وزیر کار تهیه و اعلام شود و وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها، شرکت‌ها و دستگاه‌های دولتی و کارفرمایان بخش خصوصی و همه کارگاه‌های صنعتی، معدنی و خدماتی مشمول این ماده واحد می‌شوند.

به هر ترتیب کلیات این طرح با ۷۵ رأی موافق، ۹۶ رأی مخالف و ۱۵ رأی ممتنع تصویب نشد. در روند این کار، در حالی که برخی مخالفان اعتقاد داشتند این طرح موجب اختلاف روابط کارگر و کارفرما خواهد شد، عده‌ای دیگر معتقد بودند وقتی اصل این طرح دعوت به عدالت است، باید به آن رأی داد و کارگران در حال حاضر در ناامنی مطلق کار می‌کنند.

اصلاح قانون کار؛ بیم یا امید؟

اینکه قانون کار برای حمایت از کارگران نوشته شده است، یا نه؟ موضوع بحث‌برانگیزی است که پس از ۲۰ سال هنوز هم کارگران و کارفرمایان بر سر آن با هم توافق ندارند. از سوی دیگر بسیاری از مسئولان اعتقاد دارند این قانون باید برای حمایت از کارگران باشد و به همین دلیل هم است که بسیاری از کارگران به اصلاح قانون کار امیدوارند و در مقابل بسیاری از مقامات کارگری این اصلاحی را به ضرر کارگران می‌دانند؛ بخصوص با اصلاحی که مدتی پیش در ماده ۲۱ قانون کار رخ داد و به زعم خیلی‌ها، با این کار به نوعی اخراج کارگران به صورت رسمی به دست کارفرمایان افتاد و دیگر آنها به بهانه اصلاح ساختار می‌توانند کارگران را اخراج کنند و همین باعث شده که مقامات

اینکه قانون کار برای حمایت از کارگران نوشته شده است، یا نه؟ موضوع بحث‌برانگیزی است که پس از ۲۰ سال هنوز هم کارگران و کارفرمایان بر سر آن با هم توافق ندارند. از سوی دیگر بسیاری از مسئولان اعتقاد دارند این قانون باید برای حمایت از کارگران باشد و به همین دلیل هم است که بسیاری از کارگران به اصلاح قانون کار امیدوارند و در مقابل بسیاری از مقامات کارگری این اصلاح را به ضرر کارگران می‌دانند

کارگری آن قدر هم به اصلاح قانون کار خوشبین نباشند.

با وجود این، وزیر کار و امور اجتماعی بتازگی از آماده شدن این اصلاحیه و ارائه آن به مجلس

طی روزهای آتی خبر داده و در این مورد توضیح داده است: «ما که به وزارت کار آمدیم، گفتیم به این اصلاحیه یک نگاهی بیندازیم و چنانچه نظری داشتیم، در آن اعمال کنیم که قانونی جامع و مانع و کامل باشد و به همین دلیل تغییراتی در پیش‌نویس قبلی اعمال کردیم و الان داریم مراحل پایانی‌اش را طی می‌کنیم و فکر می‌کنم کمتر از یک ماه به مجلس ارسال شود».

وی در این مورد تصریح کرد: «چون هر تغییری که در قانون اعمال شود اسامش تغییر است، نمی‌توان گفت این تغییرات در چند مورد است. قبلاً هم نزدیک به ۱۰۰ مورد و شاید هم بیشتر بود که تغییر در لفظ تا تغییر محتوایی را شامل می‌شد. الان داریم همان را بازنگری می‌کنیم و مقداری کم و زیاد می‌کنیم. جزئیات بیشتر آن را بعد از اینکه تکمیل شد، اعلام می‌کنیم».

در کنار این، نباید از این نکته هم غافل شد که خیلی از مقامات کارگری و کارفرمایی اعتقاد دارند اصلاً نباید اصلاحیه‌ای صورت بگیرد و مشکل کارگران و کارفرمایان اجرا نکردن قانون کار فعلی است. ■

